

TOP DOKUMENTY ONLINE: RYBA SMRDÍ OD HLAVY - I AM FISHEAD. Dokument o psychopatech v politice a v korporacích, Česko 2011 (VIDEO CZ DAB, 80min)

- CZ24 News | 13. prosince 2021

O manipulujících psychopatech, vládcích světa a moci.

V roce 2008 zachvátila svět mohutná finanční krize. Její rozsah šokoval většinu expertů. Spolu s mnoha osobnostmi jsme si položili otázku – jak je to možné? Co je v západním společenském systému hlavou ryby („fishhead“), která podle lidového rčení smrdí jako první a způsobuje, že je naše společnost náchylná na nečekané katastrofy takového druhu? Jako by světové elity – bankéři, manažeři i politici – zcela selhali ve svých rolích. Možná stojí za to začít odtud. Kdo jsou lidé, kteří drží moc a jejich rozhodnutí mají přímý či nepřímý dopad na životy milionů ostatních?

Jedna z odpovědí přišla z nečekané strany – od předních odborníků na psychiatrii, kteří díky novým diagnostickým technologiím odhalují nemilosrdnou pravdu: Každý stý člověk žijící v západní společnosti trpí některou z forem psychopatie. Ačkoliv tento pojem zná nepoučený laik spíše z filmů o masových vraždách, ve skutečnosti se jen pouhý zlomek jedinců z této skupiny dopouští násilné trestné činnosti, za kterou nakonec skončí ve vězení. Mnohem větší zastoupení mají neviditelní psychopati mezi námi, jejichž diagnóza je dobře maskována a často není známa ani jim samým. Tito lidé trpí formou poškození mozku a jejich reakce na mezilidské vztahy nevykazují obvyklé rysy, jako je svědomí, soucit či empatie. Přesto (anebo právě proto) bývají podle konvenčních měřítek velmi úspěšní a často zastávají vedoucí a řídicí pozice. Mohou být nekontrolovatelní psychopati na vlivných postech hrozbou pro stabilitu komplikovaného řádu západní společnosti? Nepředstavují „fishhead“, který hledáme?

Ale obraťme na chvíli naši pozornost jinam. Od počátku devadesátých let zahajuje svůj zlatý věk jiný neviditelný fenomén. Dochází k rapidnímu nárůstu spotřeby antidepresiv a anxiolytik (léků proti úzkosti) – jinými slovy pilulek štěstí. Tyto léky milují všichni: pacienti, lékaři i výrobci. Jejich konzumenti bývají výkonní, spokojení, bez zbytečného ostychu. Lékaři si připadají mocní, k zázraku stačí jediný recept. A farmaceutické firmy počítají zisky. Konzumace pilulek štěstí začala být chápána jako moderní a přijatelný způsob řešení psychických obtíží mezi všemi vrstvami západní společnosti. V určitém životním období přiznává užívání těchto léků každý třetí dospělý Američan a výjimkou dnes nejsou ani domácí mazlíčci, kteří končí na antidepresivech po smrti majitele. Avšak pilulky štěstí nefungují jako pračka, myčka nebo jiní pomocníci v domácnosti, které nám přinesla technologická revoluce. Chemický zásah do normálního fungování mozku odstraňuje nejen depresi a úzkost, ale také přirozený pocit zodpovědnosti a schopnost adekvátně hodnotit riziko. A taková změna se snadno promítne do každodenních rozhodnutí. Zatímco na individuální úrovni můžeme činit chybné úvahy v souvislosti s vlastním majetkem a životem, politici a manažeři velkých korporací mají moc činit chybné závěry ohledně majetku a životů nás všech. Zdá se, jako by naše společnost byla plná šťastných lidí. Rozesmáté tváře vidíme všude – v televizi, novinách, časopisech.

Jak ohromný posun se udál za pár stovek let, kdy jsme byli obklopeni zejména trpícími tvářemi svatých?

Nepředstavuje však naše lačná touha po štěstí – štěstí za jakoukoliv cenu – naprosto chybný cíl, za který jednou všichni draze zaplatíme?

„Fishead“, který se pokoušíme objevit?

Chceme stále víc. Kdo z nás dokáže říct dost?

Co mám, mi stačí a jsem za to vděčný?

Chceme více štěstí a nestydíme se ho získávat instantně v prášku, nikoliv jako přirozenou odměnu za dobře vykonanou těžkou práci nebo za konečný úspěch po dlouhém čase sebezapírání. Psychopati touží získat více moci, avšak nikoliv proto, aby ze svých vedoucích pozic mohli prospívat celku, ale pro moc samu, neboť ta je často jedinou náplní jejich prázdných životů.

Mezitím se svět stává stále globálnější, lidé závislejší na svém pohodlí, a světové bohatství se nevyhnutelně koncentruje v rukou úzké skupiny lidí. Celý systém začíná být víc než kdy dříve náchylný na selhání globálních rozměrů... V současné civilizaci se obrovská akumulace intelektuálního poznání dostala do masivního nepoměru s emoční vyzrálostí. Nepředstavuje „fishead“ celý tento vývoj, ke kterému bez otázek a s velikým úsměvem na rtech důvěřivě směřuje naše společnost?